

ΕΠΕΤΗΡΙΣ

ΤΟΥ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ ΦΙΛΕΚΠ. ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΤΟΣ Α΄.

1884-85.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

1885.

ΕΠΕΤΗΡΙΣ

ΤΟΥ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ ΦΙΛΕΚΠ. ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΤΟΣ Δ'

1884-85.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ
Δοκ. 2611

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

1885.

Αρ 6
2611.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

"Ο,τι μέγα και ἔξοχον τῆς ἀνθρωπίνης διανοίας προῖον ἀπὸ ἰδέας εἰς πρᾶγμα ἄχρι τοῦδε μεταβαλλόμενον βλέποντες, ὀφείλεται ἀναμφιλέκτως εἰς τὴν ὀσημέραι αὐξανόμενῃ πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ συνεταιρισμοῦ τάσιν, ἧς ἔνεκα και κολοσσαῖα ἰδρύματα ἠγέρθησαν, και ὄρη διετρύθησαν, και χέρσοι εἰς λιπαρὰν γῆν μετετρέπησαν, και ἀποστάσεις ἐξεμηδενίσθησαν, και συνελόντι εἶπειν, ἡ ἀγρία και ἀτίθασσος φύσις διὰ τῆς μεγάλης ταύτης ἀρχῆς ἀποκατέστη παρὰ τοῖς πεπολιτισμένοις ἔθνεσιν ὑποχείριος τῷ θνητῷ. Παραπλήσιον πνεῦμα τοῦ τοιούτου συνεταιρισμοῦ ἐφαρμοσθέν, ὡς εἰκόσ, και ἐν τῇ Ἄνατολῇ εἰς τὴν διάδοσιν τῆς παιδείας, ἔσχε τὴν σωτήριον ἀφετηρίαν τῆς ἰδρύσεως τοῦ ἐν Κων/πόλει Πανελληνίου Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου, οὔτινος τέκνα ἀγλαὰ ἐγένοντο οἱ κεντρικοὶ ἐπαρχιακοὶ Σύλλογοι Θράκης, Ἡπείρου και Θεσσαλίας. Τὴν ἔλλειψιν τοιούτου Συλλόγου και διὰ τὴν Μακεδονίαν καθορῶντες πολλοὶ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει παρεπιδήμων Μακεδόνων, ἐσκέφθησαν ἵνα συστήσωσι παρόμοιον

ἐκπαιδευτικὸν ὄμιλλον, σκοπὸν ἔχοντα τὴν διὰ τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων συνεισφορῶν διάδοσιν τῆς παιδείας καὶ τὴν σύστασιν σχολείων ἐν τοῖς μέρεσιν ἐκείνοις τῆς Μακεδονίας, ἔνθα τοιαῦτα ἐλλείπουσι. Σύμβολον δὲ σχόντες, τὸ σοφὸν «κρείσσον ἔστι τὸ κατὰ δύναμιν εἰσερευχεῖν ἢ τὸ πᾶν ἐλλείπειν» καὶ ἐπεριδόμενοι ἐπὶ τῶν εὐγενῶν καὶ φιλομούσων αἰσθημάτων τῶν ἀείποτε ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ἔργοις διακριθέντων καὶ διακρινομένων ὁμογενῶν, προέβησαν θαρραλέως κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους εἰς τὴν σύστασιν τοῦ ἐνταῦθα Μακεδονικοῦ Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου, οὗτινος ἡ πρώτη ἐπετηρὶς ἐπανηγυρίσθη τῇ 6/18 ἐνεστῶτος μηνὸς καὶ ἔτους.

Οὐ λανθάνει τοῖς ἰδρυταῖς τὸ μέγα καὶ δυσχερὲς τοῦ ἔργου, οὗτινος τὴν καλὴν ἀρχὴν ἔθεντο καθοδηγηθέντες ὑπὸ τοῦ συμβόλου «*θαρσεῖν χρὴ τάχ' αὖριον ἔσσειτ' ἄμεινον*» σύμβολον φημί, ὅπερ χρυσοῖς γράμμασιν ἀναγέγραπται καὶ ἐν τῷ τῶν Ἑλληνίδων Μουσῶν τεμένει τοῦ πατρὸς πάντων τῶν Συλλόγων καὶ Ἀδελφοτήτων Ἑλληνικοῦ Φιλολ. Συλλόγου, ὡς οὐ λανθάνει αὐτοῖς βεβαίως καὶ ὁ παράγορδος ἦχος ἐνίων.

Οἱ τὸν Φιλεκπ. Μακεδονικὸν Σύλλογον συγκροτήσαντες, εἰς τὴν θείαν τοῦ Παντοδυναμοῦ ἀρωγὴν καὶ τὴν προστασίαν τῶν ὁμογενῶν ἐπεριδόμενοι, ἀνέλαβον τὸ ἔργον πλήρεις χαρᾶς, ἐπιποθοῦντες νὰ προσενέγκωσι τῇ φίλῃ αὐτῶν πατρίδι ὅ,τι δύνανται ὑπὲρ τῶν γραμμάτων,

εὐελπιστοῦντες ὅτι, πολλοὶ ὁμογενεῖς, Μακεδόνες τε καὶ μὴ, συνταχθήσονται μετ' αὐτῶν εἰς τὸν εὐγενῆ καὶ ἱερὸν ἀγῶνα.

Τελευτῶν δὲ εὐχομαι ἀπὸ μέσης καρδίας, ὅπως οἱ ἐν τῷ μέλλοντι τὰς ἡνίας τοῦ παρ' ἡμῖν Συλλόγου ἀναληψόμενοι, ἀναδειχθῶσι πολλῶ κάρρονες καὶ πολλῶ ἐμπειρότεροι ἡμῶν ἐπ' ἀγαθῷ τῆς φίλης ἡμῶν πατρίδος καὶ παντὸς κηδομένου περὶ τὰ ἑλληνικὰ γράμματα.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 13/25 Ὀκτωβρίου 1885.

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ
I. Ν. ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΙΔΡΥΤΑΙ.

† Ὁ πανιερώτατος Μητροπολίτης Μαρωνας **ΚΩΝ. ΒΑΦΕΙΑΔΗΣ.**

ΣΤ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ διευθυντής τοῦ *Νεολόγου*.

* **ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ.**

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΙΧΑΗΛ.

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΒΛΑΧΟΣ.

* **ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΩΓΡΑΦΙΑΔΗΣ.**

ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΓΚΙΜΠΑΣ.

ΘΩΜΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ.

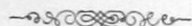
* **Κ. ΒΑΣΙΛΙΑΔΗΣ.**

ΧΡΗΣΤΟΣ Ν. ΠΑΠΑ ΘΕΟΔΩΡΟΥ.

ΚΩΝΣΤ. ΠΗΛΕΪΔΗΣ.

* **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΕΡΓΙΟΥ.**

ΜΑΡΚΟΣ ΔΑΓΓΑΣ.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΙΧΑΗΛ Πρόεδρος.

Κ. ΒΑΣΙΛΙΑΔΗΣ

ΘΩΜΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ { Ἀντιπρόεδροι.

ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Γεν. Γραμματεὺς.

ΜΑΤΘΑΙΟΣ ΔΑΜΠΟΒΙΤΙΑΔΗΣ Εἰδ. »

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Χ" ΝΙΚΟΛΑΟΥ Ταμίας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΑΪΔΗΣ

ΣΤΑΥΡΟΣ Γ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΝΑΟΥΜ

ΚΩΝΣΤ. ΠΗΛΕΪΔΗΣ

ΝΙΚ. ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΤΣΙΑΠΑΚΕΣ

ΝΑΟΥΜ ΤΡΙΣΤΕΪΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΙΚ. Δ. ΤΖΙΜΟΚΑΣ

ΜΑΡΚΟΣ ΔΑΓΓΑΣ.

} Σύμβουλοι.

ΕΠΙΤΙΜΑ ΜΕΛΗ.

ΖΑΝΝΗΣ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΒΙΚ.

ΑΔΕΛΦΟΙ ΚΟΥΤΟΥΛΑΪΩΝ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ.

ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΚΩΝΣΤ. ΜΕΝΕΛΑΟΥ.

ΜΕΝ. ΓΕΡΜΑΝΗΣ.

ΔΩΡΗΤΑΙ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΙΧΑΗΛ.

ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Χ" ΝΙΚΟΛΑΟΥ.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΑΔΗΣ.

Κ. ΒΑΣΙΛΙΑΔΗΣ.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Α΄.

ΤΩΝ ΙΔΡΥΤΩΝ ΤΟΥ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ,

γενομένη τῇ 16/28 Σεπτεμβρίου 1884 ἐν τῷ ἐν Γαλατῆ καφερείῳ
Ἐ Βρετανικὸς Ἀστήρ.

Παρόντων πολλῶν ἐκ τῶν ἰδρυτῶν ὁ κ. Κ. Βασιλάδης
κοινῇ προσκλήσει καταλαβὼν τὴν ἔδραν τοῦ Προέδρου ἐκή-
ρυξε τὴν καθίδρυσιν τοῦ Συλλόγου καὶ τὴν ἑναρξιν τῆς
συνεδριάσεως, διὰ τῆς ἐπομένης προσλαλιᾶς :

Κύριοι,

Ἡ φιλότατη ἡμῶν πατρίς Μακεδονία ἔχουσα εἰς τὰς ἀγκά-
λας τῆς τὰ θηλάζοντα αὐτῆς τέκνα κράζει καὶ βοᾷ ζητοῦσα
προστασίαν παρὰ τῶν ἀπανταχοῦ φιλομούσων τέκνων τῆς καὶ
ἀπάντων τῶν ὁμογενῶν. Δὲν δυνάμεθα βεβαίως, Κύριοι, νὰ δι-
αδώσωμεν τὰ φῶτα καὶ τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα εἰς τὴν Ἀ-
σίαν καὶ εἰς τὰς Ἰνδίας ἀκόμη, ὡς ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος, οὐχὶ
βεβαίως· δυνάμεθα ὅμως νὰ διαδώσωμεν ταῦτα ἐάν οὐχὶ εἰς
ὀλόκληρον τὴν Μακεδονίαν τοῦλάχιστον εἰς τινὰ γωνίαν αὐτῆς.

Ὅθεν, διὰ τῆς ὁμονοίας καὶ ἀγάπης, διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ

ἐπιμονῆς, διὰ τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ τοῦ συνεταιρισμοῦ πρὸς παιδευσιν καὶ ἀγωγὴν τῶν παιδῶν ἡμῶν, δι' ὧν ὁ παρῶν αἰῶν οὐ μόνον εἰς τὸν ἐκπαιδευτικὸν κλάδον ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν βιομηχανικὸν ἀπεκόμισεν ἀφθόνους καρπούς, ὀφείλομεν διὰ τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας καὶ τῶν φώτων καὶ διὰ τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου, νὰ ἐπέλθωμεν ἀρωγοὶ εἰς τὴν καλοῦσαν φωνὴν τῆς πατρίδος μας καὶ νὰ φανῶμεν ἀντάξιοι τοῦ μεγάλου ὀνόματος αὐτῆς. Τὸ σωματεῖον ἡμῶν, Κύριοι, ὀφείλει εὐγνωμοσύνην εἰς τὸν ἀξιοτίμον κ. Ἰωάννην Φωτόπουλον, τὸν τὴν ἀξίειπαινον πρωτοβουλίαν ἀναλαβόντα καὶ τὸν μετὰ παραδειγματικῆς ζήλου καὶ αὐταπαρνησίας ἐργαζόμενον ἠθικῶς τε καὶ υλικῶς ὑπὲρ τῆς προαγωγῆς καὶ ἀναπτύξεως τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου. Ἐπίσης ὀφείλει εὐγνωμοσύνην καὶ εἰς πάντα φιλόμουσον οὕτως ἢ ἄλλως συντελοῦντα εἰς τὴν εὐδῶσιν αὐτοῦ. Οὕτω δὲ διὰ τῆς ἐναρκτηρίου καὶ καλῆς ταύτης ἀρχῆς τοῦ «ἀρχὴ τὸ ἡμῖν τοῦ πατρός» ἐπικροτήσωμεν πάντες ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου, καὶ ἐπαινέσωμεν τοὺς ἀναλαβόντας τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἰδρύσεως αὐτοῦ.

Εἶτα δὲ ἀναγνωσθέντος τοῦ Κανονισμοῦ ὑπὸ τοῦ κ. Ι. Φωτοπούλου καὶ συζητηθέντος ἀπεφασίσθη τῇ προτάσει τοῦ κ. Βασιάδου, παραχωρήσαντος τὴν ἔδραν τῷ κ. Δ. Στεργίου, ὅπως ὁ Σύλλογος ὀνομασθῆ Ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει Μακεδονικὸς Φιλικεπαιδευτικὸς Σύλλογος, μεθ' ἧ καὶ ἐγένετο ἡ ἐπιψήφισις τοῦ Κανονισμοῦ. Ἐτέραν πρότασιν ἐποιήσατο ὁ κ. Χρ. Ναοῦμ εἰπὼν ὅτι, ὁ Σύλλογος μέχρι τῆς συμπληρώσεως τῶν διακοσίων ὀθλιρῶν μὴ ἐξοδεύσῃ πλεόν τῶν τόκων αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ σκο-

ποῦ αὐτοῦ καὶ ἡ πρότασις αὕτη μετὰ μακρὰν συζήτησιν ἐγένετο δεκτὴ.

Εἶτα δὲ γενομένης τῆς ἐκλογῆς τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ἀνεδείχθησαν παμψηφεῖ:

Πρόεδρος μὲν ὁ κ. Δ. Μιχαήλ.

Ἀντιπρόεδροι οἱ κκ. Κ. Βασιάδης καὶ Θ. Βασιλειάδης· Γεν. Γραμματεὺς ὁ κ. Ι. Φωτόπουλος· Εἰδικὸς ὁ κ. Δ. Στεργίου· Ταμίας ὁ κ. Δ. Σιάργκας· καὶ σύμβουλοι οἱ κκ. Ι. Ζωγραφίδης, Ι. Θωμαΐδης, Στ. Γεωργιάδης, Χρ. Ναοῦμ, Ν. Μανωλόπουλος, Κων. Πηλείδης, Γεώργ. Χ' Νικολάου, Ἄντ. Τσιαπακῆς καὶ Μ. Δάγγας.

Μετὰ ταῦτα λαβὼν τὸν λόγον ὁ κ. Ι. Φωτόπουλος ὑπεσχέθη προθύμως ὅπως ἐξοδεύσῃ οὗτος τὰ διὰ τὴν σφραγίδα, τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ Κανονισμοῦ κτλ. ἀναγκαιοῦντα χρήματα, ἅπερ νὰ λάβῃ βραδύτερον, εὐποροῦντος τοῦ Ταμείου. Ἐν τέλει, μηδενὸς τοῦ λόγου λαβόντος, διελύθη ἡ συνεδρίασις ὑπογραψάντων τῶν παρευρεθέντων μελῶν ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς παρουσίας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Β'.

ΤΟΥ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ,

γενομένη τὴν 30/12 Νοεμβρίου 1884 ἐν τῷ ἐν Γαλατᾶ καφενείῳ

Ἐπιτηδευτικῷ Ἰνστιτούτῳ.

Προεδρεύοντος τοῦ Προέδρου κ. Δ. Μιχαήλ.

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΙΣ.

- 1) Ἀνάγνωσις καὶ ἐπικύρωσις τῶν πρακτικῶν τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως τῶν ἰδρυτῶν.
- 2) Προσφώνησις ὑπὸ τινος τῶν μελῶν.
- 3) Προσφώνησις τοῦ γεν. Γραμματέως.
- 4) Ὅρισμός τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τοῦ ποιοῦ των Ἐπιτροπῶν καὶ
- 5) Διάφοροι προτάσεις.

Ἀναγνωσθέντων καὶ ἐπιψηφισθέντων τῶν πρακτικῶν τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως τῶν ἰδρυτῶν, ὁ μὲν κ. Ζωγραφίδης προσεφώνησεν ὀλίγα τινὰ περὶ τοῦ Συλλόγου, ὁ δὲ γεν. Γραμματεὺς κ. Φωτόπουλος τὰδε :

Κύριοι,

Τὸ πρῶτον ἤδη συνερχόμενον εἰς γενικὴν συνέλευσιν το ἀρτισύστατον τοῦτο σωματεῖον, προσκαλεῖ ὑμᾶς σήμερον ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ, ὅπως δῶ ὑμῖν γινῶσιν ἀκριβῆ τοῦ προγράμματος αὐτοῦ. Ἀναβαίνων δ' ἐγὼ πρῶτος ἐπὶ τοῦ βήματος

τούτου, ἐκ τῶν προτέρων ἐπικαλοῦμαι ἀπάντων ὑμῶν τὴν ἐπιείκειαν, ἐὰν διὰ τὸ ξηρὸν τοῦ λόγου μου θεωρηθῶ φορτικός. Καὶ ὅμως πέποιθα, ὅτι ὁ ἀπέρिटτος οὗτος λόγος μου, δὲν θὰ προκαλέσῃ κόπωσιν, καὶ τὴν πεποίθησίν μου ταύτην στηρίζω ἐπὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος, ὅπερ ἐπεδείξατο τὸ φιλόμουσον τοῦτο ἀκροατήριον, ἀθρόως προσελθὸν ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ ὅπως λάβῃ γινῶσιν τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ. Εἰσερχόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ θέματος, λέγω ὑμῖν ὅτι σκοπὸς καὶ μέλημα τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἰδρυθέντος ἤδη Μακεδονικοῦ Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου ἐστὶν ἡ διὰδοσις τῆς παιδείας, καὶ ἡ καλλιέργεια τῶν ἑλληνικῶν γραμμῶν ἐν Μακεδονίᾳ, ἐν τῇ πατρίδι τῶν μεγάλων τῆς ἀρχαιότητος ἀνδρῶν, τοῦ φιλοσόφου Ἀριστοτέλους καὶ τοῦ ἀξίου αὐτοῦ μαθητοῦ Ἀλεξάνδρου. Στήσας δὲ τὴν ἔδραν αὐτοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ τεθεὶς πρῶτον ὑπὸ τὴν ἀμφιλαφεὴ καὶ κραταιὰν σκιὰν τοῦ ἀνωτάτου ἡμῶν ἄρχοντος, μετὰ θάρρους καὶ καρτερίας ἀναλαμβάνει νὰ ἐργασθῆ ὑπὲρ τοῦ ἐπιδιωκόμενου αὐτοῦ σκοποῦ, ἀδιαφορῶν πρὸς τοὺς πλείστους σκοπέλους καὶ τὰ ἄπειρα προσκόμματα ἅτινα θέλει ἀπαντήσῃ ἐν τῇ σταδιοδρομίᾳ του, καὶ ἀποφασίζων νὰ προβῆ πρὸς τὰ πρόσω στερεῶ τῷ ποδί.

Ὁ σκοπὸς τῶν Συλλόγων καὶ Ἀδελφότητων ἐγκρατεῖα εἰς τὴν ἐμμελεῆ ἔθνηκὴν ἀγωγὴν. Εἰς τοῦτο πρέπει νὰ ἐμμελῶμεν ἂν θέλωμεν νὰ σωθῶμεν καὶ νὰ γείνωμεν ἐκλεκτὰ ὄργανα τῆς θείας προνοίας εἰς τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τῆς ἀνθρωπότητος. Αἱ ἐναντιώσεις ποῦ μὲν μεγαλείτεροι, ποῦ δὲ μικρότεροι, ποῦ μὲν ὑπόκωφοι, ποῦ δὲ ἐν γενέσει, ποῦ μὲν δυνάμει, ποῦ δὲ ἐν ἐνεργείᾳ, αἱ δυσχέρεια καὶ τὰ ἐμπυδία εἰσιν ἀναπόφευκτα, ἐν ὅσῳ εὕρισκόμεθα εἰς ἡν εὕρισκόμεθα σήμερον κατὰστασιν. Ἄς ἐργασθῶμεν λοιπὸν τὸ κατὰ δύναμιν πρὸς

διόρθωσιν αὐτῆς, ἄς συνεχίσωμεν τὸ ἔργον τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ ἄς προλειάνωμεν τὴν ὁδὸν εἰς τοὺς διαδεξιμένους ἡμᾶς.

Γνωστὸν τυγχάνει, Κύριοι, ὅτι ἐν μὲν ταῖς ἀνωτάτοις καὶ λοιπαῖς ἐμπορικαῖς ἐταιρίαις, ὁ μοχλὸς καὶ ὁ σκοπὸς αὐτῶν ἐστὶν ἡ πρόσκτησις ὅσον ἔνεστι πλείονος νομίμου κέρδους ὑπὲρ τῶν ἀποτελούντων αὐτὰς μελῶν· ἐπίσης δὲ καὶ ἐν διαφόροις ἄλλαις συντεχνίαις, αἵτινες συνήθως καὶ κυρίως περιστρέφονται εἰς ἀνάλογα τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων. Ἄλλ' ἐν τῷ Μακεδονικῷ Φιλεκαπαιδευτικῷ τούτῳ σωματεῖῳ, οὐδὲν τῶν τοιούτων ὑπάρχει, καὶ τὰ ἀξιοτίμα καὶ φιλόμουσα αὐτοῦ μέλη συνεταιριζόμενα, οὔτε ὠφελειὰν τινα προτίθενται νὰ προμηθεύσωσι δι' ἑαυτά, οὔτε νὰ ἐξασφαλίσωσι τὸ μέλλον αὐτῶν ἐν ἐνδεχομέναις τοῦ βίου ἀντιξοῖς καὶ δυσαρέστοις περιστάσεσι. Πρὸς τιμὴν τῆς γηραιᾶς ἡμῶν πατρίδος Μακεδονίας, ἐξ ἧς τὰ εὐγενέστερα καὶ φιλομουσώτερα τῶν αἰσθημάτων ὡς ἀπὸ πηγῆς ἀνεξάντλητου καὶ διαυγοῦς οὐκ ἔπαυσαν ἀναβλύζοντα, καὶ πρὸς δόξαν τῶν τὴν ὑψηλὴν πρωτοβουλίαν τῆς συστάσεως τοῦ φιλεκαπαιδευτικοῦ σωματείου συλλαβόντων φιλομούσων ἡμῶν πατριωτῶν, ὀφείλω νὰ εἶπω, ὅτι βλάσις καὶ κίνητρον τοῦ σωματείου τούτου δὲν εἶναι τὸ ἀτομικὸν συμφέρον, οὐδ' ἡ ἀμοιβαία μέριμνα τῆς τῶν μελῶν ἀτομικῆς συντηρήσεως ἢ ἐξασφαλίσεως τοῦ μέλλοντος αὐτῶν! οὐχί! εἶναι τι ὑψηλότερον, εἶναι τι ἠθικώτερον καὶ εὐγενέστερον, τουτέστιν ἡ διανοητικὴ καὶ πνευματικὴ μόρφωσις τῶν τέκνων τῆς Μακεδονίας, ἐφ' ᾧ καὶ δικαίως πρέπει νὰ ἐναβρυνώμεθα ὅτι ἀνήκομεν εἴτε ὡς ἰδρυταί, εἴτε ὡς προστάται καὶ εὐεργέται, εἴτε καὶ ὡς ἀπλᾶ μέλη εἰς σωματεῖον ὅπερ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ἑσπερίᾳ δὲν ἔχει τὸ ἐφάμιλλον, καὶ ὅπερ ἐν τῇ φιλεκαπαιδευτικῇ αὐτοῦ πρωτοτυπία διακηρύττει ὅτι ἡ ἡμετέρα πατρίς συμφώνως τῇ παρα-

δόσει αὐτῆς, εἶναι οὐχὶ μόνον γόνιμος εἰς φιλόμουσα αἰσθηματὰ καὶ φιλοπροόδους πρωτοβουλίας, ἀλλ' ὅτι καὶ διὰ πραγμάτων νὰ παραστήσῃ εἶναι ἰκανή.

Τῷ ὄντι, ἡλικίος ὁ σκοπὸς τοῦ σωματείου τούτου, καὶ ὁποῖον γὰ αἰσθηματὰ τὸ κινήσαν τὰ γνήσια τῶν Μακεδόνων τέκνα πρὸς τὴν ἰδρυσιν αὐτοῦ, ἅτινα ὑπεκινήθησαν ἐξ αἰσθηματος πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ὅπερ εἶναι ἡ ἀκραιφνῆς συνείδησις ἐκπληρώσεως ὑψηλοῦ καθήκοντος πρὸς τὴν διανοητικὴν καὶ πνευματικὴν μόρφωσιν τῶν τέκνων τῆς Μακεδονίας, ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τῶν ὁποίων ἐνδιαφέρονται.

Διεξέλθετε πρὸς στιγμὴν, παρακαλῶ, τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἀλλαχοῦ σωματεία καὶ θέλετε ἴδει ὅτι τὰ πλείεστα τούτων σκοπὸν καὶ μέλημα ἔχουσι τὴν διέδοσιν τῆς παιδείας καὶ τὴν καλλιέργειαν τῶν γραμμάτων. Διεξέλθετε πρὸς στιγμὴν τὸ πρόγραμμα τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου, τοῦ Ὑρακικοῦ, τοῦ Ἑπειρωτικοῦ καὶ τῶν ἄλλων καὶ ἴδετε ὁποῖος ὁ σκοπὸς καὶ τὸ μέλημα αὐτῶν.

Ἦδη, Κύριοι, ἡ τελεία ἐπιτυχία τοῦ σκοποῦ τοῦ Συλλόγου ἐναπόκειται εἰς τὰ οικονομικὰ μέσα αὐτοῦ, καὶ ἐπομένως πρέπει νὰ ἐκμεταλλευθῇ αὐτὴ ὡς πᾶσα ὕλη καὶ κεφάλαιον· ἀπαιτοῦνται δηλ. ἀδιάκοποι ἀγῶνες καὶ προσπᾶθῆναι, αἵτινες πρέπει νὰ τείνωσιν εἰς τὴν γενίκευσιν καὶ ἐξάπλωσιν τῆς ιδέας, ἣν περικλείει ἡ σύστασις τοῦ ἡμετέρου σωματείου, καὶ νὰ συναπαρτίσωσι μικρὸν τι χρηματικὸν κεφάλαιον, πρὸς ἐκπλήρωσιν καὶ γενίκευσιν τοῦ ἐπιδιωκομένου αὐτοῦ σκοποῦ. Ἐπὶ τούτῳ δέ, ἕκαστον τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου ὀφείλει νὰ ἐμφορῆται ὑπὸ τοῦ πνεύματος τούτου, καὶ νὰ συναισθάνηται συγχρόνως ὅτι ὀφείλει νὰ ἐργάζεται ὑπὲρ τῆς προαγωγῆς τοῦ Συλλόγου, ἔχον ὡς ὑπογραμμὸν καὶ κανόνα, τὸ σύμβολον τῆς

παιδείας, καὶ νὰ μὴ περιορισθῆ μόνον εἰς τὴν ἀπότισιν τῆς συνδρομῆς αὐτοῦ, ἀλλὰ νὰ ἐργάζηται ἀνεנדύτως προμηθεύον τῷ Συλλόγῳ νέα μέλη, καὶ φιλοτιμούμενον εἰς τὸ νὰ διαδίδῃ ἐν τῷ κύκλῳ ἐν ᾧ εὐρίσκεται τὸν κοινωφελῆ σκοπόν, ὃν τὸ σωματεῖον ἡμῶν προτίθεται. Οὐδῶλος δ' ἀρνούμεθα τὴν ἐν τοῖς παρ' ἡμῖν χρόνοις ἐπικρατοῦσαν οἰκονομικὴν καχεξίαν, ἐνεκα τῆς ὁποίας πολλοὶ καὶ σχεδὸν πάντες δύνανται νὰ εἰπωσιν ὅτι «τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμόν ἐστίν ἢ δὲ σὰρξ ἀσθενής» πλὴν μεθ' ὅλα ταῦτα ὑπόδειγμα καὶ ὑπογραμμὸν ἔχοντες τοὺς ἐξόχους ἐκείνους εὐεργέτας τοῦ ἔθνους μας, τοὺς Καπλάνας, τοὺς Μουρούζους, τοὺς Νίκους, τοὺς Ζωσιμάδας, τοὺς Ῥιζάρους, τοὺς Ἀρσάκας, τοὺς Σίνας, τοὺς Ζαρίφας καὶ τόσους ἄλλους, ὧν τὰ ὀνόματα ἀνεξιτήλοις γράμμασιν ἐνεχαράχθησαν ἐν ταῖς χρυσαῖς σελίσιν τῆς νεωτέρας ἱστορίας, καὶ βασιζόμενοι ἐπὶ τῶν γενναίων καὶ εὐγενῶν αἰσθημάτων τῶν μεγάλων εὐεργετῶν τοῦ ἔθνους μας, Ζήπα, Χρηστάκη Ἐφένδη Ζωγράφου, Ζαφειροπούλου, Στεφάνοβιχ καὶ τόσων καὶ τοσοῦτων ἄλλων, ὧν τὰ ὀνόματα διαφεύγουσι τὴν μνήμην μου, καὶ οἵτινες ἀφειδῶς καταναλίσκουσι τὸ χρῆμα αὐτῶν ὑπὲρ τῆς διαπλάσεως καὶ μορφώσεως τοῦ ἡμετέρου γένους, οὐδῶλος ἀποθαυμάσμεθα.

Ὅμογενεῖς ζῆπλοῦτοι, καὶ λοιποὶ μεγάλπλοῦτοι τοῦ ἔθνους μας ἀναλογίσθητε τὰς πονηρὰς ἡμέρας ἃς διατρέχει σήμερον ἢ φιλτάτη ἡμῶν πατρίς Μακεδονία ὑπὸ τοῦ πανσλαβισμού! ἀνοιξατε τὸ βαρὺ βαρύτετον ὑμῶν βελάντιον, στρέψατε ὀλίγον τὸ ὄμμα ὑμῶν καὶ ἐπὶ τῶν πραγμάτων τῆς δυστήνου Μακεδονίας, σπεύσατε εἰς ὑποστήριξιν τῶν ἐν αὐτῇ ἐκπαιδευτηρίων, ἅτινά εἰσι τὰ μόνα κατὰ τοῦ ἔθρου ἡμῶν προπύργια, ἐπέλθετε ἀρωγοὶ καὶ συλλήπτορες τῶν ἀθῶων αὐτῆς πλασμάτων, ἅτινα ἀπομακρυνόμενα τῆς ἑαυτῶν πατρίδος, καὶ βιοῦν-

τα ἐν ξένη γῆ, λησμονοῦσιν ὀλοτελῶς τὴν πάτριον γλῶσσαν καὶ ἐθνικότητα αὐτῶν.

Ἐν τούτοις, τελευταῖον ἐκπληροῦντες καθήκον, πρῶτον μὲν ζητωκραυγῆσωμεν ὑπὲρ τῆς Α. Α. Μεγαλειότητος τοῦ φιλολίκου ἡμῶν ἀνακτος, ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ ὁποίου τὰ φῶτα καὶ τὰ γράμματα προάγονται, δεύτερον δὲ ζητωκραυγῆσωμεν ὑπὲρ τῶν μεγάλων εὐεργετῶν τοῦ ἔθνους μας, καὶ τρίτον χειροκροτήσωμεν ὑπὲρ τῆς εὐοδώσεως καὶ προαγωγῆς τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Μακεδονικοῦ Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου.

Ἀκολουθῶς πρότασιν ἐποιήσατο ὁ κ. Ι. Ζωγραφίδης περὶ ἐκλογῆς κατὰ τὸν Κανονισμόν μιᾶς Ἐκπαιδευτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ μιᾶς Οἰκονομικῆς τῆς προτάσεως ταύτης δεκτῆς γενομένης ἐξελέγησαν μέλη μὲν τῆς Ἐκπαιδευτικῆς ἐπιτροπῆς οἱ κκ. Κ. Βασιιάδης, Ι. Φωτόπουλος, Ι. Ζωγραφίδης, Ι. Θωμαΐδης καὶ Στ. Γεωργιάδης· μέλη δὲ τῆς Οἰκονομικῆς οἱ κκ. Θ. Βασιλειάδης, Δ. Στεργίου, Δ. Σιάργκας, Γ. Χ' Νικολάου, Κ. Πηλείδης, Χρ. Ναούμ, Ἄντ. Τσιαπακῆς, Ν. Μανωλόπουλος καὶ Μ. Δάγγας.

Ὁ κ. Ι. Ζωγραφίδης ὡσαύτως ἐπρότεινε περὶ ἀποστολῆς ἐπιστολῶν τοῖς ἐν Μακεδονίᾳ Παν. ἀρχιερεῦσιν, ἅμα μὲν ἐξαγγελτικῶν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐγκαθιδρύσεως τοῦ Μακεδονικοῦ Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου, ἅμα δὲ παρακλητικῶν ὅπως ἀποσταλῶσι τῷ Συλλόγῳ ἐκθέσεις τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις αὐτῶν σχολῶν. Ἡ πρότασις ἐγένετο δεκτῆ.

Ὁ κ. Ι. Θωμαΐδης ἐπερωτήσεν ἐὰν οἱ ἰδρυταὶ τοῦ Μακεδονικοῦ Φιλεκπ. Συλλόγου ἔλαβον ὑπ' ὄψιν πρὶν τῆς ἰδρύσεως αὐτοῦ, καὶ τὴν ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἐργαζομένην Μακεδονικὴν Φιλεκπ. Ἀδελφότητα, καὶ ἐὰν δὲν θὰ προέλθῃ σύγκρουσις τις μεταξὺ τῶν σκοπῶν τῶν δύο τούτων σωματείων· τῆς ἐπερωτήσεως ταύτης τοῦ κ. Ι. Θωμαΐδου ἰκανοποιηθεῖσθαι ὑπὸ τοῦ κ. Ι. Φωτοπούλου, βεβαιώσαντος αὐτῷ ὅτι ὁ Μακεδονικὸς Φιλεκπαιδευτικὸς Σύλλογος στοχάζεται σκοπὸν διάφορον τῆς ῥηθείσης Ἀδελφότητος, καὶ συνεπῶς, οὐδεμίαν σύγκρουσιν θὰ ἐπέλθῃ, ἀλλ' ὅτι διὰ τῶν πλέον στενοτέρων σχέσεων τῆς φιλίας θὰ ὡσι συνδεδεμένοι, διαλύεται ἡ συνεδρίασις.

—*—*—*—*—*—*—

ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΕΟΡΤΗ

ΤΟΥ Α.' ΕΤΟΥΣ

ΤΟΥ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ ΦΙΛΕΚΠΑΙΔ. ΣΥΛΛΟΓΟΥ

γενομένη τῇ 6/18 Ὀκτωβρίου 1885 ἐν τῇ αἰθούσῃ

ΤΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ.

Μετὰ τὴν ἐν τῷ κατὰ Πέραν ἱερῷ ναῷ τῆς Ἀγίας Τριάδος ἀρχιερατικὴν λειτουργίαν, τελεσθεῖσαν ὑπὸ τῆς Α. Πανιερότητος τοῦ ἀγίου Μαρωνείας κ. Κωνσταντίνου Βαφείδου, μετέβησαν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου καὶ ἄλλοι ἔγκριτοι ὁμογενεῖς, ἐν οἷς διεκρίνοντο ἡ Α. Π. ὁ ἅγιος Μαρωνείας, ἐκπροσωπῶν τὴν Α.Θ. Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Ἰωακείμ τὸν Δ', ὁ γεν. τῆς Ἑλλάδος πρόξενος κ. Ἐπαμεινώνδας Μαυρομμάτης μετὰ πολλῶν ἄλλων προξενικῶν ὑπαλλήλων, ὁ πρόεδρος τοῦ Ἑλληνικοῦ δικαστηρίου κ. Ναούμ, ὁ πανοσιολογιώτατος ἀρχιμανδρίτης κ. Φιλάρετος Βαφείδης, καθηγητὴς τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς

Σχολῆς, ὁ διευθυντὴς τοῦ ἐν Πέραν Ἑλληνικοῦ Λυκείου κ. Χρῆστος Χατζηγεωργίου, ὁ κ. Θεμιστοκλῆς Σαλτέλης, καθηγητὴς τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς, ὁ διαπρεπὴς ὁμογενὴς κ. Βασίλειος Σαρακιώτης βέης, ὁ κ. Ι. Παπαδόπουλος, καὶ πλείστοι τῶν παρ' ἡμῖν λογίων καὶ ἀντιπρόσωποι διαφόρων σωματείων τῆς ἡμετέρας πόλεως.

Τὴν ἐδραν τῆς Α. Παν. τοῦ ἁγίου Μαρωνείας ὡς ἰδρυτοῦ λαβόντος ὁ ἐκ τῶν ἀντιπροέδρων κ. Βασιλάδης ἐκήρυξε τὴν ἐναρξιν τῆς ἐορτῆς δούς τὸν λόγον τῷ γεν. Γραμματεῖ κ. Ι. Φωτοπούλῳ ὅπως ἀναγνώσῃ τὴν ἀλληλογραφίαν.

Ἀκολουθῶς ὁ κ. Βασιλάδης ἀνέγνω λεπτομερῆ καὶ σαφῆ ἐκθεσιν περὶ τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συλλόγου ἔχουσαν ὧδε :

Παιερώτατε Δέσποτα,

Κυρίαί καὶ Κύριοι.

Τὸ πρῶτον ἤδη ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτοῦ ἔτος ὁ ἡμέτερος Σύλλογος τελῶν σήμερον τὴν ἐπέτειον αὐτοῦ ἐορτὴν ἐν τῷ τῶν Μουσῶν τούτῳ τεμένει, τῷ πάνυ προθύμως καὶ εὐγενῶς χορηγηθέντι ἡμῖν ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου, τοῦ πατρὸς πάντων τῶν Συλλόγων καὶ Ἀδελφοτήτων, προσκαλεῖ ἤδη Μακεδόνας τε καὶ λοιπούς, ὅπως γηθοσύνως ἐορτάσῃ τὴν ἐορτὴν ταύτην τῶν γραμμάτων.

Τῆς ἀφηγήσεως τῶν κατὰ τὸ λήξαν ἤδη συλλογικῶν ἔτος πεπραγμένων τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ἀνατεθείσης μοι ὑπὸ

τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ μέλλων ἤδη νὰ ἐκθέσω ὑμῖν ταύτην, κρίνω ἐπάναγκες ὅπως προτάξω ταύτης ὀλίγα τινὰ περὶ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Συλλόγου.

Καὶ δὴ, τέκνα τινὰ τῆς πάλαι ποτὲ περιφανοῦς Μακεδονίας, ζωηρὸν καὶ ἀκμαῖον τρέφοντα τὸ πρὸς τὴν πατρίδα αὐτῶν ἀσθημα τῆς φιλομουσίας, ἀπεφάσισαν ἐνταῦθα, ἐν τῇ Ἀνατολῇ δηλονότι, ἐν ἣ τὸ πρῶτον τὸ φῶς τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας ἀνέτειλε, καὶ φωτοβόλος ἐστὶα πρὸς πάντας ἐγένετο, τὴν ἰδρυσιν Μακεδονικοῦ Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου, σκοπὸν ἔχοντος τὴν διὰ τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων συνεισφορῶν διάδοσιν τῆς παιδείας καὶ τὴν περιφρούρησιν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων ἐν τῇ Μακεδονίᾳ, ἐν τῇ χώρᾳ τῶν παναρχαίων φώτων καὶ τοῦ πολιτισμοῦ. Στήσαντα δὲ τὴν ἐδραν αὐτοῦ ἐνταῦθα, καὶ ὑποκληθέντα πρῶτον ὑπὸ τὴν ἀμφιλαφῆ καὶ κραταιὰν σκιάν τοῦ Γαληνοτάτου καὶ φιλόλου ἡμῶν Ἀνακτος, μετὰ θάρρους καὶ καρτερίας ἀνέλαβον νὰ πραγματοποιήσωσι τὸν ἀρχικὸν αὐτῶν σκοπὸν. Καὶ οὕτω, ἐν τινι προκαταρκτικῇ συνεδρίᾳ γενομένη περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου μηνὸς καὶ ἔτους, ἐξελέγετο Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ πρὸς σύνταξιν τοῦ κανονισμοῦ, οὔτινος τὰ ὅρια καίπερ ἐτέθησαν ἐπὶ βάσειν περιορισμένων, οὐχ ἥττον ὁμως κέκληται εὐρὺ στάδιον ἐνεργείας, καὶ ἐν γενικῇ τῶν μελῶν συνεδρίᾳ, γενομένη περὶ τὰ μέσα τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἐπεψηφίζετο ὁ κανονισμὸς καὶ ἐξελέγετο τὸ διοικητικὸν συμβούλιον, ὅπερ διαίρηθῆν κατὰ τὸν κανονισμὸν αὐτοῦ εἰς ἐκπαιδευτικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἐπιτροπὴν, ἤρξατο τοῦ ἐπιδιωκουμένου αὐτοῦ προγράμματος. Καὶ τῇ ἀληθείᾳ, ἐὰν οἱ τόσοι φιλόμουσι τοῦ ἔθνους μας, ἐὰν οἱ τόσοι φιλογενεῖς καὶ φιλοπάτριδες, παράσχωσι τῷ μικρῷ τούτῳ σωματεῖῳ τὴν δέουσαν ἀρωγὴν καὶ ὑποστήριξιν, ἐσμέν βέβαιοι

ὅτι, ταχέως ἐκπληρωθήσεται ὁ ἐπιδιωκόμενος αὐτοῦ σκοπός, καὶ ἡ ἄλλοτε ὑπερήφανος καὶ ὠραία Μακεδονία θέλει καταπληξεί πάντας, καὶ θέλει δείξει ὑπερηφάνως ὅτι μεγαλεπήβουλος ἰδέα, ἰδέα, ἀδελφοποιήσεως καὶ συνεταιρισμοῦ, δύναται κάλλιστα νὰ καρποφορήσῃ ἐν τῷ εὐφρόνῳ αὐτῆς ἐδάφει. Αὐταπάρνησις, νοῦς ἀπηλλαγμένος οἰωνοθήποτε προλήψεων, ὑμωμὴ καὶ ἐπιμονή, δραστηριότης, καὶ ἐνέργεια τὸ πᾶν κατορθοῦσι.

Βεβαίως μέγα καὶ δυσχερές τὸ ἔργον τοῦτο, μὴ λησμονώμεν ὅμως, ὅτι καὶ ὁ ἄνθρωπος εἶναι μέγας πλασθεὶς κατ' οὐσίαν καὶ ὁμοίωσιν τοῦ Πλάστου.

Ἄς προσπαθῆσωμεν λοιπὸν νὰ μορφώσωμεν διὰ τῆς παιδείας καὶ μόνον τὴν νεολαίαν τῆς Μακεδονίας, ἃς ἐνσπείρωμεν ἐν αὐτῇ τὴν ἰδέαν τῆς γνώσεως τοῦ καλοῦ καὶ τ' ἀγαθοῦ, ἃς δείξωμεν αὐτῇ ὅτι λαμβάνομεν ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τῆς τύχης αὐτῆς, καὶ ἃς συνειθίσωμεν αὐτὴν νὰ σέβηται τοὺς θεσμοὺς καὶ νὰ ὑποτάσσεται τοῖς νόμοις.

Ὁ Σύλλογος ἡμῶν, Κύριοι, καίπερ ἰδρύθη κατὰ Σεπτέμβριον μῆνα, οὐχ ἦττον ὅμως ἤρξατο τοῦ προδιαγραφομένου αὐτοῦ προγράμματος, μόλις τὸν Ἰανουάριον μῆνα τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ὅτε καὶ ἀναδιοργανοθεὶς τακτικῶς, καθῆκον αὐτοῦ ἠγήσατο, ὅπως ἀποστείλῃ ἐγκυκλίους τῆς ἰδρύσεως αὐτοῦ, πρὸς πάντα τὰ ἐνταῦθα τε καὶ ἀλλαγῶν σωματεία, ὡς καὶ πρὸς τοὺς Πανιερωτάτους ἐν Μακεδονίᾳ ἀρχιερεῖς, συνάμα δὲ διωρίσατο ἀντιπροσώπους ἐν διαφόροις μέρεσι, πρὸς οὓς, πρὸς διευκλυσιν τοῦ σκοποῦ τοῦ Συλλόγου, ἐξαπέστειλε καὶ καταλόγους πρὸς ἐγγραφήν μελῶν.

Τὰ φιλεκαπαιδευτικὰ ταῦτα σωματεία, καὶ οἱ Πανιερώτατοι ἀρχιερεῖς μετὰ χαρᾶς προσηγορεύσαντο τὴν ἰδρυσιν τοῦ

Μακεδονικοῦ Συλλόγου διὰ λίαν ἐνθαρτυτικῶν λόγων, πρὸς οὓς ἐκφράζομεν τὰς εὐχαριστίας ἡμῶν.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς ἀντιπροσώπους, μετὰ λύπης ἡμῶν ἴδομεν ὅτι μέχρι τοῦδε ὀλίγοι τινὲς ἀπήντησαν ἡμῖν, ἀλλὰ καὶ τούτων μηδὲν πραξάντων διὰ λόγους ἀγνώστους ἡμῖν.

Καὶ οὕτω τὸ διοικητικὸν συμβούλιον εὐρεθὲν αἴφνης ἀντιμέτωπον πολλῶν καὶ δυσαρέστων δυσχερειῶν, ὡς πρὸς τὴν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ τοιαύτην ἐγγραφὴν μελῶν, συνεκέντρωσεν ἀπάσας αὐτοῦ τὰς δυνάμεις ἐνταῦθα, ἔνθα ἠδυνήθη, ἐν τῷ μικρῷ τούτῳ διαστήματι, νὰ ἐγγράψῃ μέλη τὸ ὅλον 207, ἤτοι 184, τακτικὰ καὶ 23 ἀντεπιστέλλοντα, ἀνηγορεύσατο δὲ ἐξ αὐτῶν δωρητὰς τοὺς κ.κ. Δ. Μιχαήλ, Ἰω. Φωτόπουλον καὶ Νικ. Χατζῆ Νικολάου διὰ τὰς κατὰ τὸν κανονισμὸν ὕλικας αὐτῶν συνδρομὰς, καὶ τὸν ἐν Λοιδίνῳ καθηγητὴν τῶν ἐλληνικῶν γραμμάτων, κύριον Μιχαήλ Κωνσταντινίδην, διὰ τὴν προσφορὰν 300 σωματίων ἐκ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθέντων βιβλίων, ὑπὸ τὸν τίτλον ὁ Περσεὺς ὅπως διανεμηθῶσιν εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Μακεδονίας, ὅπερ καὶ ἐγένετο.

Πρὸς τούτοις δὲ ὁ Σύλλογος ἡμῶν, συνωδὰ τῷ κανονισμῷ αὐτοῦ, ἀνηγορεύσατο εὐγνωμοσύνης χάριν, ἐπίτιμα μέλη τοὺς εὐγενεστάτους κυρίους Ζαννῆν καὶ Παῦλον Στεφάνοβιχ ἐνταῦθα Ἀδελφοὺς Κουτουλαίων, Δημήτριον Γεωργιάδην, καὶ Νικόλαον Γερμάνην, ἐν Ῥουμουνίᾳ διαμένοντας, τὸν Κωνσταντῖνον Μενελάου ἐν Ἀμερικῇ, ἀνθ' ὧν ὑπὲρ τῆς Μακεδονίας ὕλικῶς διεπράξαντο, καὶ τὸν ἐνταῦθα κ. Ἰω. Φωτόπουλον, ἀνθ' ὧν ὑπὲρ τοῦ Συλλόγου ἠθικῶς εἰργάσατο. Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον σκοπιμώτερον καὶ κανονικώτερον ἀρξάμενον νὰ λειτουργῇ συνῆλθεν εἰς συνεδριάσεις τακτικὰς μὲν 12, ἐκτάκτους δὲ 5, καὶ γενικὰς 2, ἀντήλλαξε δὲ 247 ἐγγραφα. Ἐκ τούτων ἐξῆλ-

Θον μὲν 175 καὶ εἰσῆλθον 72, μεταξὺ τῶν ὁποίων συμπεριλαμβά-
 νονται καὶ τινες ἐκθέσεις τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ἐπαρχιῶν. Ἡ
 δὲ οἰκονομικὴ κατὰστασις τοῦ Συλλόγου ἔχει ὧδε:

Αἱ τακτικαὶ καὶ ἔκτακτοι συνεισφοραὶ συμπεριλαμβανομέ- νων καὶ τῶν δωρεῶν ἀνέρχονται εἰς Γρ.	11,075
Αἱ τοῦ λαχείου εἰσπράξεις εἰς »	2,115
τὸ ὅλον »	13,190
Ἐξ αὐτῶν κατετέθησαν εἰς τινὰ Τράπεζαν . . Γρ.	5,700
Ἐδαπανήθησαν εἰς διάφορα ἔξοδα »	2,910
Καθυστεροῦνται »	2,080
καὶ μένουσιν εἰς τὸ ταμεῖον »	2,500
Γρ.	13,190

Τοιοῦτον, Κύριοι, ὑπῆρξε τὸ ἔργον τοῦ Συλλόγου κατὰ τὸ
 ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτοῦ ἄχρι σήμερον διάστημα, μικρὸν μὲν
 ἴσως ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν, ἄς ἀπαιτῆ ὁ σκοπὸς αὐτοῦ,
 ἀλλὰ μέγα ἐάν ληθῆ ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο, ἐπε-
 τεύχθη ἐν τοσοῦτῳ μικρῷ διαστήματι, καὶ ἐν ἐποχῇ τοιαύτης
 οἰκονομικῆς καχεξίας, ὧν ἔνεκεν τὸ διοικητικὸν συμβούλιον ἠ-
 ναγκάσθη νὰ ἀναβάλῃ μὲν πολλὰ τῶν ἑαυτοῦ καθηκόντων εἰς
 τὸ ἤδη ἐλευσόμενον συλλογικὸν ἔτος, νὰ τραπῆ δὲ εἰς ἕτερα.

Μετὰ τὴν σύντομον καὶ λεπτομερῆ ταύτην ἔκθεσιν τῶν
 συλλογικῶν ἐργασιῶν, ἠθέλαμεν παραβῆ ἐν τῶν ἀπαραιτήτων
 ἡμῶν καθηκόντων, ἐάν μὴ ἀπετίνομεν δημοσίᾳ σήμερον τὸν
 δίκαιον τῆς εὐγνωμοσύνης φόρον πρὸς τὸν σεβαστὸν Ἑλληνι-
 κὸν Φιλολογικὸν Σύλλογον διὰ τὸ πρὸς τὸ ἡμέτερον σωμα-
 τεῖον φιλόστοργον πράγματι ἐνδιαφέρον αὐτοῦ, καὶ πρὸς τὴν
 ἐν Γαλατῆ Φιλεκπ. Ἀδελφότητα, τὴν πάνυ εὐγενῶς παρα-

χωρήσασαν ἡμῖν τὴν αἴθουσαν τῆς Ἀστικῆς σχολῆς, διὰ τὰς
 συνεδριάξεις τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου.

Ἐπίσης δὲ εὐχαριστοῦμεν καὶ τὸν ἐνταῦθά τε καὶ ἀλλαχοῦ
 ἑλληνικὸν τύπον διὰ τὰ ὑπὲρ τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου γραφέν-
 τα, καὶ ἰδίᾳ χάριτας ὁμολογοῦμεν τῷ ἐκ τῶν ἰδρυτῶν τοῦ
 Συλλόγου καὶ διευθυντῆ τοῦ *Νεολόγου* κ. Σ. Ι. Βουτυρᾶ, καὶ
 τοῖς συντάκταις αὐτοῦ, τῷ ἐν Ἀθήναις διευθυντῇ τῆς *Ἀρατ.*
Ἐπιθεωρήσεως κυρίῳ Ἀλεξανδροπούλῳ, τῷ ἐν Λειψίᾳ διευ-
 θυντῇ τοῦ περιοδικοῦ ἢ *Κλειῶ* διὰ τὴν ἐξαποστολὴν τοῦ συγ-
 γράμματός του, καὶ τῷ ἐν Ἀθήναις κ. Πύρλῳ διὰ τὰ ὑπ' αὐ-
 τοῦ διὰ τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Συλλόγου δωρηθέντα 17 σώματα
 βιβλίων ἐκ τῶν ἑαυτοῦ συγγραμμάτων καὶ ἄλλων περιοδικῶν.

Ἐν τούτοις τελευταῖον ἐκπληροῦντες καθήκον, πρῶτον μὲν
 ὑψώσωμεν ἰκέτιδας χεῖρας ὑπὲρ τῆς μακροβιότητος καὶ εὐη-
 μερίας τοῦ Γαληνοτάτου καὶ φιλομουσοτάτου ἡμῶν ἀνακτος,
 Σουλτάν Ἀπτούλ-Χαμηῆδ χάιν ἐφένδη μας, τοῦ προστάτου τῶν
 γραμμάτων καὶ τῶν φώτων, καὶ δεύτερον ἐκφράσωμεν τὴν βα-
 θυτάτην τοῦ Συλλόγου εὐγνωμοσύνην τῇ Αὐτοῦ Θεσιτάτῃ Πα-
 ναγιότητι, εὐλογοῦσιν αὐτὸν ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ, καὶ παρι-
 σταμένην σήμερον διὰ τοῦ ἐπαξίως ἀντιπροσωπεύοντος Αὐτὴν
 ἀγίου Μαρωνεῖας.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐκθέσεως ταύτης ἀναβάς τὸ βῆμα
 ὁ κ. Ν. Χαρισιάδης δικηγόρος καὶ καθηγητῆς τῶν ἐμπο-
 ρικῶν ἐξεφώνησε τὸν πανηγυρικὸν ἔχοντα ὧδε:

Πανιερώτατε Δέσποτα.

Κυρίαί καὶ Κύριοι.

■

Ἀπὸ ἐπταετίας τὸν ἀποφασίζοντα ν' ἀνέλθῃ τὸ βῆμα καὶ ἀποτεινῇ δημοσίᾳ τὸν λόγον πρὸς τὰ τέκνα τῆς πολυπαθοῦς Μακεδονίας βαρῆς τὸ στέρνον αὐτοῦ πιέζει Ἐφιάλτης καὶ χεῖρ σκελετώδης πειρᾶται νὰ συγκρατήσῃ τοὺς παλμούς τῆς πατριωτικῆς αὐτοῦ καρδίας, καὶ μάλιστα ὅταν τὸ βῆμα τοῦτο τύχῃ ἐν χώρῳ ἐπιβᾶλλοντι κατ' ἀνάγκην πυκνὸν καὶ ἀδιάρρηκτον φίμωτρον. Τφόντι, Κύριοι, καὶ πρότερον ἀλλ' ἀπὸ ἐπταετίας ἰδίᾳ ἐδημιουργήθη τῷ ἑλληνισμῷ τοιαύτη δυσχερὴς καὶ ἄκρα κινδυνώδης θέσις, ἐπαπειλοῦσα ν' ἀνατρέψῃ αὐτὰς τὰς τιμαλφεστάτας αὐτοῦ παραδόσεις καὶ ν' ἀποκώψῃ αὐτὴν τὴν ἀναγκαίαν καὶ ἀπαραίτητον αὐτοῦ συνοχὴν, ὥστε ἀπαιτοῦνται πολλαπλὰ καὶ ἔντονοι προσπάθειαι, ἀδιάλειπτοι καὶ ἀκάματοι ἀγῶνες, κοινὴ καὶ σκόπιμος ἐνέργεια πάντων τῶν ἑθνικῶν δυνάμεων πρὸς ἀποτροπὴν τοῦ ἐπικρεμασθέντος κινδύνου.

"Ἄς ἐντεινῶμεν λοιπόν, Κύριοι, οἱ πάντες τὰς ἐνεργείας ἡμῶν καὶ ἄς ἐπιτελέσωμεν δεόντως τὸ ἐνὶ ἐκᾷστῳ προσῆκον πρὸς τὴν κοινὴν πατρίδα καθήκον, καὶ ἄς ὦμεν βέβαιοι περὶ τῆς πλήρους ἐπιτυχίας τοῦ ἡμετέρου ἀγῶνος. "Ἄς μὴ μικροψυχῶμεν, ἄς μὴ ἀποδειλιῶμεν ἀπέναντι ἐπικειμένων θυσιῶν καὶ ἄς μὴ πτωμέθῃ ὑπὸ τοῦ ἀντιξοῦ τῶν δημιουργηθειῶν ἡμῖν περιστάσεων, διότι τὰ ἔθνη ἴσα ἴσα κρατύνονται καὶ ἀνδρίζονται μόνον ἐν τῷ μέσῳ τῶν κινδύνων καὶ περιπετειῶν.

Ναί, ἄς ἔχωμεν, Κύριοι, ἀκράδαντον πεποιθήσιν ἐπὶ τῆς ζωτικότητος, τῆς ἀποστολῆς καὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ ἡμετέρου ἔθνους μεθ' ὅλας τὰς παρατηρουμένας ἐκασταχοῦ ἐλλείψεις καὶ ἀτελείας· διότι ἔθνος ὡς τὸ ἑλληνικὸν διαφυγὸν τὴν πνιγηρὰν τοῦ πανδαχάτορος χρόνου ἐπίδρασιν καὶ ἀναγεννηθὲν ὡς ἄλλος Φοῖνιξ ἐκ τῆς τέφρας αὐτοῦ, δὲν προώρισται βεβαίως ὑπὸ τῆς θείας Προνοίας νὰ ἐκλείψῃ οὕτω ταχέως ἅμα τῇ ἀναβιώσει αὐτοῦ καὶ πρὶν ἢ διανύσῃ νέαν τινα σταδιοδρομίαν καὶ παράσχη νέαν τιὰ ἐκπολιτιστικὴν συμβολὴν εἰς τὸ ἀειθαλές καὶ καλλίμορφον τοῦ καθόλου πολιτισμοῦ δένδρον, οὗ ὁ κορμὸς καὶ οἱ κυριώτεροι κλάδοι ἀπορρέουσιν ἐκ τοῦ ζωογόνου χυμοῦ τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἑλληνικῆς εὐφυίας.

Ἀλλὰ τὰ περὶ τούτου, Κύριοι, ἄλλοις ἄλλοσε δέδοται ν' ἀναπτύξωσι καὶ πραγματευθῶσιν. Ἡμῖν δὲ τοῖς συνελθοῦσι σήμερον ἐνταῦθα ἔλαχεν ὁ κλῆρος, ἐπίσης σπουδαῖος καὶ εὐγενής, ὅπως συντελέσωμεν εἰς τὴν ἀνίδρυσιν τοῦ ἑθνικοῦ οἰκοδομήματος διὰ τῆς ἐπεκτάσεως καὶ διαδόσεως τῆς παιδείας καὶ τῆς καλλιέργειας τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων ἀνὰ τὰς ἑλληνικωτάτας τῆς Μακεδονίας ἐπαρχίας. Ὁ σκοπὸς ἡμῶν, Κύριοι, ὃν οὕτω εὐστόχως καὶ προσφυῶς διατυποῖτε ἐν τῷ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ ἄρθρῳ τοῦ κορονισμοῦ σας (τούτέστιν α') ἡ ἀμοιβαία ἐνέργεια καὶ σύμπραξις αὐτοῦ μετὰ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ φιλεκπαιδευτικῶν ἢ ἐφορευτικῶν σωματείων πρὸς ἐδραῖωσιν καὶ παγίωσιν τῶν αὐτόθι ὑπαρχόντων ἡδὴ ἐκπαιδευτηρίων καὶ τῶν μετὰ ταῦτα συσταθησομένων· β') ἡ σύστασις νέων ἐν μέρεσιν ἔνθα ἐπέιγουσα παρίσταται ἀνάγκη τῶν πό-

ρων τοῦ Συλλόγου καταστάτων ἐπαρκῶν γ') ἡ ἄμυνα καὶ ἐνέργεια αὐτοῦ πρὸς περιφρούρησιν τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ἐλληνικῶν γραμμάτων κατὰ πάσης ξενικῆς ἐπιρροίας καὶ δ') ἡ ἐπιδίωξις καὶ ἐκπλήρωσις παντὸς ἐκπαιδευτικοῦ μέσου τείνοντος εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ διανοητικὴν βελτίωσιν τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ἐπαρκιῶν ὁ σκοπός, λέγω, οὗτος τοῦ Ὑμετέρου σωματείου εἶναι ὅ,τι ἐπαινετόν, ὅ,τι ἄξιον τῆς ἀποστολῆς παντὸς φιλοπάτριδος καὶ φιλογενοῦς ἐνδιαφερομένου ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς προαγωγῆς. Διὸ προσφωροτέρην παρότρυνσιν δὲν ἔχει τις ν' ἀποτείνῃ ὑμῖν εἰμὴ νὰ ἐμμένητε ἐν τῇ ὁδῷ ἣν τόσον καλῶς διεχράξατε καὶ ἔσεσθε βέβαιοι ὅτι ἡ ἐπιτυχία θέλει καταστέψῃ τὰς πατριωτικὰς ὑμῶν προσπάθειάς ἐπ' ἀγαθῷ τῆς φιλικῆς καὶ πολυπαθοῦς Μακεδονίας καὶ θέλετε προσελκύσει ἐν ταύτῃ τὴν ἐθνικὴν εὐγνωμοσύνην, ἐφ' οἷς ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν σας Μακεδόνων ἀπεργάσασθε καὶ ὑπὲρ τῆς γενεθλίου ὑμῶν Μακεδονίας διεπράξατε. Ἀπαξιῶσατε δὲ καὶ μὴ δώσητε, Κύριοι, τὴν ἐλαχίστην προσοχὴν εἰς τὰς τυχόν παραχόρους ἀπηχήσεις τῶν ἀντιποιοιμένων μονοπῶλια πατριωτισμοῦ καὶ σπυδόντων νὰ ἐνσπείρωσι τὸν δαυλὸν τῆς διχονοίας καὶ τῆς ἀποκλειστικότητος, ὡς προδιδόντων διὰ τῶν τοιούτων ἀπλῶς καὶ μόνον τὴν ἄξεστον αὐτῶν ἀρχομανίαν καὶ τὴν ἐσχάτην ἔλλειψιν τῶν κοινοτέρων ὅρων τῆς εὐπρεπειᾶς· διότι εἰς πάντα ἀνεξαιρέτως, Κύριοι, παρίσταται καὶ ὑπάρχει εὐρὺ καὶ ἐλεύθερον στάδιον πρὸς παροχὴν τῶν ὑπὲρ τῆς πολυπαθοῦς Μακεδονίας ἐνεργειῶν αὐτῶν καὶ πρὸς ἐπίδειξιν τῶν πατριωτικῶν αὐτῶν αἰσθημάτων, ἄνευ ἀνάγκης ἀποκλεισμοῦ καὶ παιδαριώδους περιοριστικότητος.

Εἰς ἐμέ δὲ ἐπιτρέψατε ν' ἀποτείνω ὑμῖν, Κύριοι, ὀλίγα τινὰ τῆς ἐπὶ τὸ πρακτικώτερον μετατροπῆς καὶ διαρρυθμίσεως τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν παιδεύσεως ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι ἔσονται κατὰ τι χρῆσιμα καὶ συντελεστικά ἐν τῷ ὑπὸ τοῦ σωματείου σας ἐπιδιωκομένῳ σκοπῷ.

Ἡ κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους ἀπαρράμιλλος, Κύριοι, ἀνάπτυξις πάντων τῶν κλάδων τῆς βιομηχανίας καὶ ἡ τεραστία προαγωγή πασῶν τῶν βιοποριστικῶν τεχνῶν παρεπόμενον ἔσχεν ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ τὴν ἐπὶ τὸ εἰδικώτερον καὶ πρακτικώτερον βελτίωσιν τοῦ πάλαι ἐκεῖσε ἐπικρατοῦντος ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος ἀναλόγως τῶν ποικίλων ἀναγκῶν τοῦ πρακτικοῦ καὶ κοινωνικοῦ βίου. Παρ' ἡμῖν ὅμως, καὶ διὰ τούτου ἐννοοῦμεν καὶ τὴν ἐν Τουρκίᾳ καὶ τὴν ἐν Ἑλλάδι ἐθνικὴν ἡμῶν παιδευσιν, τὰ τῆς παιδεύσεως ῥυθμισθέντα κατὰ μέγα μέρος κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ δευτέρου τετάρτου τοῦ παρόντος αἰῶνος, ὅποτε πάντῃ ἄλλοιαι ἦσαν αἱ ἀπαιτήσεις τῆς τότε ἐποχῆς, πάντῃ διέφοροι ἦσαν αἱ ἐθνικαὶ ἡμῶν ἀνάγκαι, ὅποτε ὁ βιομηχανικὸς πρὸς τοῦτοις βίος τῶν νεωτέρων ἐθνῶν δὲν εἶχεν ἀναπτυχθῆ ἐν ᾧ σημεῖω σήμερον εὐρίσκεται, κατ' ἀνάγκην ἐθασίσθησαν ἐπὶ μόνου τοῦ συστήματος τῆς κλασσικῆς λεγομένης παιδεύσεως ἐπὶ συστήματος δηλονότι προτιθεμένου νὰ μορφώσῃ ὡς ἄριστα ἐπιστήμονας ἰατρούς, φιλολόγους, νομικοὺς, θεολόγους κτλ. οὐδῶλος δὲ ἐγένετο πρόνοια περὶ τῆς μεγάλῃς καὶ πολυπληθεστάτης τάξεως τῶν βιομηχανῶν, τῶν τεχνιτῶν, τῶν ἐμπόρων, τῶν ναυτικῶν καὶ λοιπῶν ἐπαγγελματιῶν, οὐδῶλος ἐρρυθμίσθησαν, λέγω, τὰ τῆς ἐκπαιδεύσεως εἰς τρύ-

πον ὥστε οἱ μέλλοντες νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς τοὺς διαφόρους τούτους κλάδους τῆς ἐθνικῆς δραστηριότητος νὰ ὦσι πρὸ πάντων πρακτικῶν καὶ μεμυημένοι τῶν πρακτικῶν καὶ εἰδικῶν ἐκείνων γνώσεων, ὧν ἄνευ ἔσεται τις ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον στείρος καὶ ἄγονος πρακτικῆς ἱκανότητος, ἀλλότριος πρὸς τὰς περὶ αὐτὸν τελουμένας προόδους καὶ ἀδαῆς τῶν ξένων γλωσσῶν, διὰ τῆς γνώσεως τῶν ὁποίων ἤθελεν ἀσφαλῶς μυηθῆ τῆς καταστάσεως τῶν νεωτέρων ἐθνῶν καὶ τῶν αἰτίων τῆς τεραστίας αὐτῶν προόδου.

IV

Ποῖον δὲ εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα, Κύριοι, τῆς ἀσυγγνώστου ταύτης ἀκηδεΐας καὶ ἀμεριμνησίας ἡμῶν ὡς πρὸς τὴν μὴ ἐπὶ τὸ πρακτικώτερον βελτιώσιν τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ἡμῶν συστήματος; Δὲν ἔχετε, Κύριοι, ἵνα πεισθῆτε περὶ τούτου, εἰμὴ νὰ ἐπεκτείνητε τὸ βλέμμα περὶ ἡμῶν, ἐν αὐτῇ τῇ πόλει ἐν ἣ ζῶμεν καὶ θέλετε ἀντλήσει ποικίλα πορίσματα περὶ τῆς ὑσημέρας προϊούσης ἐμπορικῆς ἡμῶν ὑποσκελίσεως εἰς πλείστους κλάδους τῆς εἰσαγωγικῆς καὶ ἐξαγωγικῆς ἐμπορίας καὶ αὐτοῦ τοῦ διαμετακομιστικοῦ ἐμπορίου. Δὲν ἔχετε, Κύριοι, εἰ μὴ νὰ συμβουλευθῆτε τὰ βιβλία τῶν τελωνείων ἵνα ἀνεύρητε ποιοὶ εἶναι οἱ εἰσαγωγεῖς καὶ ἐξαγωγεῖς πλείστων ἐμπορικῶν εἰδῶν, ὧν τὸ ἐμπόριον πρὸ δεκαετίας μῶλις διετελεῖ εἰς τὰς ἀποκλειστικὰς τῶν Ἑλλήνων χεῖρας καὶ θέλετε ἴδει ὅτι ἐλάχιστα ἐναπέμεινον εἰς τοὺς ὁμογενεῖς ἐμπόρους· ἢ ἐὰν θέλετε πειστικώτερας περὶ τούτου πληροφορίας λάβετε τὸν κόπον καὶ περιέλθετε τὰ ἀναρίθμητα τοῦ Βυζαντίου καὶ πλείστα τοῦ Γαλατᾶ Χάνια, ἐν οἷς θέλετε συναντήσῃ λεγεῶνα ὅλην γερμανῶν, αὐστρια-

κῶν, ἐλβετῶν κτλ. ἥτις ἀπὸ τινων ἐτῶν ἐγκαταστάσα ἐνταῦθα καὶ ὡς ἐφόδιον ἔχουσα τὴν ἐπιστημονικὴν ἐμπορικὴν μόρφωσιν καὶ τὴν ἀκριβῆ γνώσιν τῶν νεωτέρων μεταβολῶν καὶ τροποποιήσεων, ἃς ὁ ἀτμὸς καὶ ὁ ἤλεκτρισμὸς καὶ αἱ λοιπαὶ ἐπινοήσεις ἐπήνεγκον εἰς τὰς παλαιὰς ἐμπορικὰς συνθηκὰς καὶ μεθόδους ἀντικατασταθείσας διὰ τοῦ ἀκριβοῦς ὑπολογισμοῦ, τοῦ διὰ τῆς εὐθηνίας καὶ τῆς ἐλαττώσεως τῶν ἐξόδων πανισχύρου συναγωνισμοῦ καὶ τοῦ διὰ τῆς πληθύος τῶν ἐργασιῶν μικροῦ κέρδους, ταῦτα, λέγω, ἔχουσα ὡς ἐφόδιον κατώρθωσε μικρὸν καὶ κατ' ὀλίγον ν' ἀπορροφήσῃ καὶ ἐπιτύχῃ τὴν ἀποκλειστικὴν προμήθειαν τῶν πλείστων ἐμπορευσίμων εἰδῶν καὶ ν' ἀποστερήσῃ τοὺς ὁμογενεῖς ἐμπόρους πλείστων ὠφελιμάτων ἀνηκόντων ἄλλοτε αὐτοῖς καὶ νὰ περιστείλῃ τὰς ἐπιχειρήσεις τῶν ἡμετέρων εἰς τὰς ἀπλὰς καὶ ἀσημάντους τοῦ μεταπράττου καὶ λιανοπώλου ἐργασίας ἢ ν' ἀναγκάσῃ πλείστους αὐτῶν νὰ προσφύγῃ εἰς τὰς τυχερὰς καὶ ἰθανικὰς τοῦ χρηματιστηρίου ἐπιχειρήσεις, ὅπερ ἐξεμηδένησε καὶ ἀπερρόφησε τὰ μικρὰ αὐτῶν κεφάλαια καὶ τὰς πολυμύχθους αὐτῶν οἰκονομίας.

V

Θέλετε δέ, Κύριοι, νὰ ἐπεκτείνητε καὶ περαιτέρω ἔτι τὸ βλέμμα ἡμῶν; Δὲν ἔχετε εἰμὴ ν' ἀποβλέψῃτε εἰς τὰ πλείστα ἐμπορικὰ κέντρα τοῦ Δουνάβειος, τῆς Μαύρης θαλάσσης καὶ αὐτῆς τῆς Μεσογείου, ἐν οἷς τὸ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐνεργούμενον ἐμπόριον ἦνθει καὶ θέλετε ἀνεύρει, ἀνεξαρτήτως τῶν ἄλλων αἰτίων τῆς παρακμῆς, τοὺς αὐτοὺς λόγους τῆς ὑποσκελίσεως καὶ τῆς κατὰ μικρὸν ὑποκαταστάσεως τοῦ ἡμετέρου ἐμπορίου ὑπὸ στοιχείων ἄλλοθηνῶν.

Ἄλλὰ νομίζετε, Κύριοι, ὅτι ἡ ἔλλειψις τῆς εἰδικῆς ἐπαγγελματικῆς μορφώσεως ἔβλαψεν ἡμᾶς μόνον εἰς τὴν ἐμπορίαν; ὄχι, Κύριοι, ἡ καθυστέρησις καὶ ἡ ἔλλειψις εἰδικῆς πρακτικῆς παιδεύσεως μᾶς ἀπεγύμνωσε πολὺ πρότερον αὐτῆς τῆς ἐν ταῖς χώραις ἡμῶν ὑπαρχούσης ποικίλης τοπικῆς βιομηχανίας, ἥτις ἀντὶ τῆς ἐκλείψεως καὶ ἐξαφανισθῆ ἠδύνατο, ἐὰν οἱ ἐξασκοῦντες αὐτὴν ἐτύγχανον ἐπιστημονικῆς καὶ εἰδικῆς βιομηχανικῆς μορφώσεως, ἢ ἀναπτύξωσιν αὐτὴν εἰς βαθμὸν τοιοῦτον, ὥστε ἐπιτυχῶς νὰ συναγωνιζῆται κατὰ πάσης ἐξωτερικῆς εἰσβολῆς καὶ ἐπιδράσεως. Καὶ ὡς παράδειγμα τῶν λεγομένων ἀρκεῖ νὰ σᾶς ἀναφέρω μετὰ πλείστων βιομηχανιῶν πρότερον ἐν ταῖς χώραις ἡμῶν ὑπαρχουσῶν καὶ δυναμένων κἀλλίστα νὰ προαχθῶσιν ἀντὶ τῆς ἐκλείψεως, τὴν ὑφαντουργίαν, τὴν ταπητουργίαν, τὴν σιδηρουργίαν, τὴν ὄπλοποιάν, τὴν βαφικὴν κλπ. κλπ.

Διὸ καιρὸς καὶ καιρὸς, νομίζομεν, ἐπέλγει τῆς ἐπὶ τὸ πρακτικώτερον τροπῆς καὶ διαρρυθμίσεως τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν παιδεύσεως, ἐὰν θέλωμεν νὰ διατηρήσωμεν τὴν ἐμπορικὴν ἡμῶν ὑπεροχὴν καὶ νὰ ἐπεκτείνωμεν τὴν βιοποριστικὴν ἡμῶν δραστηριότητα ἀναλόγως τῶν πόθων καὶ τῶν δικαίων πατριωτικῶν ἡμῶν ἐλπίδων· καθόσον, Κύριοι, σπουδαιοτάτη καὶ ριζική, οὕτως εἶπεν, ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανικὴ μεταβολὴ ἐπετελέσθη καὶ ἐπιτελεῖται ἐν Εὐρώπῃ, ἥτις ἤρξατο διὰ τῶν μέσων τῆς συγκοινωνίας νὰ μεταδίδηται ἀνεπισηθῆτως καὶ παρ' ἡμῶν καὶ οὐχὶ εἰς μακρὸν ἀκαθέκτως θέλει διαχυθῆ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν χερσόνησον διὰ τῶν παρασκευαζομένων σιδηροδρομικῶν συνενώσεων· ἄς μὴ ἐπαναπαυώμεθα λοιπὸν μόνον, ἄς μὴ ἐφησυχάζομεν εἰς τὴν ἔμφυτον τοῦ Ἑλλήνος εὐφυῖαν καὶ ἐξ αὐτῆς μόνης ν' ἀπεκδεχώμεθα τὴν ἀναπλήρωσιν τῆς ἀτελοῦς

ἐπαγγελματικῆς καὶ ἐπιστημονικῆς μορφώσεως· ἄς μὴ βαυκαλιζώμεθα ὑπὸ τῆς ἰδέας ὅτι ὅπως οἱ πρό ἡμῶν ἐμεγαλοῦρησαν ἐν τῷ ἐμπορίῳ καὶ ἐν πάσῃ βιομηχανικῇ τέχνῃ, οὕτω θέλει συμβαίνει καὶ σήμερον καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, διότι οἱ χρόνοι καὶ οἱ καιροὶ ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν καὶ στιγμὴν μεταβάλλονται καὶ οὐσιωδῶς τροποποιοῦνται. Διότι κατὰ τοὺς σημερινούς χρόνους τῆς ἀπαραμίλλου ἀναπτύξεως καὶ προαγωγῆς τῆς ἐμπορίας καὶ τῆς βιομηχανίας, τῆς διεθνούς δραστηριότητος καὶ τοῦ ἀκατασχέτου συναγωνισμοῦ, δὲν λογίζεται ἐπαρκῆς μόνη ἡ ἔμφυτος νοημοσύνη καὶ ἡ μεγαλοεργὸς φιλοτιμία, ἀλλ' ἀπαιτεῖται πλήρης καὶ ἐντελής ἐπαγγελματικὸς καὶ ἐπιστημονικὸς ἐξοπλισμὸς, ὅπως ἀντεπεξέλθῃ τις κατὰ τῶν συναγωνιζομένων μετὰ βεβαιότητος ἐπιτυχίας.

VI

Ἐπιτρέψατέ μοι, Κύριοι, νὰ εἶπω εἰσέτι ὀλίγα τινα ἰδίχα περὶ τῆς ἐμπορικῆς καὶ βιομηχανικῆς ἡμῶν θέσεως ἐν Μακεδονίᾳ καὶ περὶ τῶν ληπτέων μέτρων πρὸς ἐπέκτασιν τῶν ἐν αὐτῇ ἐμπορικῶν καὶ οἰκονομικῶν ἡμῶν συμφερόντων, ἅτινα δὲν πρέπει νὰ θεωρῶνται ἄσχετα καὶ ἀλλότρια τοῦ σκοποῦ καὶ τῶν προσπαθειῶν ἡμῶν. Διότι ὡς γινώσκετε, Κύριοι, τὸ ἐμπόριον ἔχει ἄμεσον καὶ ἀποτελεσματικωτάτην ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν τυχῶν χώρας τινός, ἢ δὲ τοιαύδε ἢ τοιαύδε οἰκονομικὴ αὐτῆς ὀργάνωσις εἶναι ἰσχυρότατον ἐλατήριον προσπελάσεως καὶ ἀφομοιώσεως· ὥστε ἡ ἐμπορικὴ καὶ οἰκονομικὴ ἐν Μακεδονίᾳ κίνησις δὲν πρέπει νὰ λογίζεται ὡς τι πάρεργον καὶ δευτερεύον γεγονός ἀλλότριον τῶν ἡμετέρων ἐνεργειῶν καὶ ἐνδελειῶν ἡμῶν ἀγῶνων.

Δυστυχῶς δὲ ὡς γνωρίζω, Κύριοι, δὲν ἐδόθη μέχρι τοῦδε ἡ δέουσα προσοχὴ καὶ δὲν κατεβλήθη ἡ προσήκουσα φροντίς πρὸς ἐπίρρωσιν καὶ ἐνίσχυσιν τῆς ἐν Μακεδονίᾳ ἐμπορικῆς καὶ βιομηχανικῆς ἡμῶν θέσεως· εὐχταῖον δέ, νομίζω, ἤθελεν εἶσθαι ἔάν πρὸς τοῦτο ἰσχυρὸς τραπεζιτικὸς καὶ ἐμπορικὸς ὄμιλος ἐξ Ἑλλήνων ἀπηρτίζετο καὶ προσήρχετο ἐπίκουρος καὶ ὑποστηρικτὴς τοῦ ἐν Μακεδονίᾳ ἡμετέρου ἐμπορίου ἢ ἀνελάμβανε νέας ἐπιχειρήσεις, μετὰ βεβαιότητος ὅτι, σπουδαῖα ἤθελεν συνάμα ἐξασφαλίσαι ὠφελήματα καὶ κέρδη εἰς τοὺς συμμετασχόντας αὐτοῦ. Ὑπὸ δὲ τοῦ ἡμετέρου σωματείου σκόπιμον καὶ συντελεστικὸν πρὸς τοῦτο ἡγοῦμαι, ἔάν πρὸς τὴν ἄλλην ἐκπαιδευτικὴν αὐτοῦ ἐνέργειαν καὶ ἀποστολὴν κατόρθου νὰ εἰσαγάγῃ ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τὰ ἀνά τὴν Μακεδονίαν ὑπάρχοντα ἢ συστηθησόμενα σχολεῖα σειρὰν τινα λογιστικῶν καὶ ἐμπορικῶν γνώσεων λ. χ. τὴν κατὰστρωσιν διαφόρων λογαριασμῶν πωλήσεως καὶ ἀγορᾶς, τὴν στοιχειώδη διδασκαλίαν τῆς ἀπλογραφικῆς καὶ διπλογραφικῆς μεθόδου ἐφηρμοσμένης εἰς τὰς μικρὰς καὶ συνήθεις ἐμπορικὰς, τεχνουργικὰς, βιομηχανικὰς, γεωργικὰς καὶ ναυτικὰς πράξεις, τὴν σύνταξιν διαφόρων ὁμολόγων, γραμματίων, συναλλαγματικῶν, ἐπιταγῶν, ἀποδείξεων, ἐξοφλήσεων, ἐνοικιαστηρίων, ἐταιρικῶν συμφωνητικῶν, διαφόρων ὑποδειγμάτων ἐπιστολογραφίας, ιδέας τινὰς περὶ ἀνταλλαγῶν, ἀξιών, κεφαλαίων, νομισμάτων, τραπεζῶν, μέτρων καὶ σταθμῶν ἐγγυρῶν ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ τῶν ἐμπορικωτέρων ἔθνων καὶ ἐν τέλει κεφαλαιώδεις τινὰς γνώσεις περὶ τῆς ἐπιτοπίου βιομηχανίας.

VII

Πρὸς δὲ τῶν πόρων τοῦ σωματείου σας ἐπιτρεπόντων, Κύριοι, ἕτερον τὰ μάλιστα συντελεστικὸν πρὸς ἐξάπλωσιν τῶν φώτων καὶ τῆς παιδείας ἐν Μακεδονίᾳ ἡγοῦμαι τὴν διάδοσιν καὶ διανομὴν βιβλίων πρακτικῶν καὶ χρησίμων· διότι ἡ χρῆσις βιβλίων ὠφελίμων καὶ διδακτικῶν εἶναι τὸ ἐπιτηδειότερον ὄργανον τῆς μορφώσεως τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι ἡ ἔθνικὴ τροφή ἢ συντηροῦσα καὶ κρατύνουσα τὰς πνευματικὰς αὐτοῦ δυνάμεις καὶ ὡς λίαν εὐστόχως παρατηρεῖ ὁ Jules Simon *μέγα χάσμα χωρίζει τὸν εὐποροῦντα μᾶς βιβ.λον καὶ τὸν μηδεμίαν ἔχοντα βιβ.λον*· δι' αὐτῶν δέ, διαχέονται ἔτι ποικίλαι τεχνικαὶ καὶ ἐπιστημονικαὶ γνώσεις καὶ ὑποθεμαίνεται ὁ πρὸς τὰ καλὰ ζῆλος.

Ταῦτα ἐν ἄρχῃ συντομίᾳ εἶχον νὰ εἶπω ὑμῖν, Κύριοι, διότι καιρὸς οὐχὶ λόγων καὶ μακρυγορίας, ἀλλ' ἔργων καὶ πραγμάτων, καθόσον οἱ καιροὶ εἶναι ἐπιβλητικοὶ καὶ κρίσιμοι, ἡ δὲ ἡμετέρα πολυπαθὴς Μακεδονία αἰτεῖται καὶ δέεται προχείρου καὶ ἐπειγουσῆς ἐπικουρίας πρὸς ἀπόκρουσιν τῶν ἐξωθεν ἐποφθαλμιῶν τὴν ὑπαρξίν αὐτῆς.

Εἶτα λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἅγιος Μαρωνεῖας ἐξέφρασε τὴν μεγάλην χαρὰν τῆς Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἐπὶ τῇ λίαν προοδευτικῇ πορείᾳ τοῦ Συλλόγου εὐχηθεὶς τὰ βέλτιστα αὐτῷ.

Ἐν τέλει, ἀναστάς ὁ προεδρεύων καὶ εὐχαριστήσας τὸν ἅγιον Μαρωνεῖας διὰ τὰς ἐκ μέρους τῆς Μεγάλῃς τοῦ

Χριστοῦ Ἐκκλησίας εὐχὰς καὶ εὐλογίας, παρεκάλεσεν αὐτὸν ὅπως εὐαρεστηθῆ νὰ διαβιβάσῃ τῇ Α. Θ. Παναγιότητι τὴν βαθυτάτην τοῦ Συλλόγου εὐγνωμοσύνην διὰ τὸ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον ὅπερ δεικνύει ὑπὲρ αὐτοῦ· μεθ' ὃ ἐκρηχύθη ἡ λήξις τῆς ἐορτῆς.

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΗΣ

ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ.

Ἄξιότιμε Κύριε Πρόεδρε,

Οἱ ὑποφαινόμενοι ἐκλεγέντες, ὡς γνωστὸν καὶ ὑμῖν τυγχάνει, κατὰ τὴν ἸΔ' συνεδρίαν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου μέλη τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀγγέλλομεν ὑμῖν ἤδη ὅτι, διεκπαιρώσαντες τὸ ἀνατεθὲν ἡμῖν ἔργον εὐρομεν τὰ πάντα ἐν πλήρει τάξει καὶ ἀκριβείᾳ.

Ἐπὶ τούτοις, διατελοῦμεν μετὰ τοῦ προσήκοντος σεβασμοῦ.

Ἐν Κων/πόλει, τῇ 29 Σεπτεμβρίου 1885.

Τὰ μέλη τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Κ. ΒΑΣΙΛΑΔΗΣ

Ι. Ν. ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ν. ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΣ.

